

УДК 159.922:7.094 (043.2)

Хаустова В.С.

Національний авіаційний університет, Київ

ВПЛИВ ФІЛЬМІВ ЖАХІВ НА ПСИХІКУ ДІТЕЙ ТА ПІДЛІТКІВ

Фільми жахів – це жанр художнього фільму. До них належать кінострічки, які мають на меті налякати глядача, вселити почуття тривоги, страху, створити напружену атмосферу жаху або болісного очікування чого-небудь жахливого. Вважається, що жахи діють на психіку людини як позитивно (Кемпбел Р., Фешбах С.), так і негативно (Бандура А., Ерон Л.). Сила їх впливу залежить від віку, статі та індивідуальних особливостей. Також вона залежить від частоти перегляду фільмів даного жанру та їх кількості.

Фільми жахів інколи можуть позитивно впливати на людей, що страждають фобіями та деякими іншими психічними розладами. При перегляді даних фільмів організм перестає реагувати на загрозу. По-друге, це відмінний спосіб отримання адреналіну. Під час перегляду фільмів жахів людина отримує задоволення, тому що мозок при цьому розуміє нерéalність небезпеки. Проте досить імовірно є негативний вплив цих фільмів на психіку, настрої і поведінку людини, оскільки вони призводять до змін емоційного фону. Спочатку людина стає надто лякливою, тривожною, може бачити щось страшне в звичних речах, які до перегляду фільму таких реакцій не викликали. Але буває і протилежний ефект, коли уже побачено досить багато цих фільмів, особа стає емоційно нечутливою, вона не може відчувати страх, співчуття, жалість тоді, коли це потрібно. Наслідком перегляду фільму жахів можуть стати нічні кошмари, безсоння. Підвищується агресивність, деякі люди стають схильними до насилля, вчиняють злочини або в поодиноких випадках втрачають здоровий глузд.

Російськими психологами Муромовою Ю.В. та ін. було проведено дослідження щодо впливу мультфільмів жанру «Ногго» на психіку дітей. Дітям у віці 9 років пропонувалося разом з батьками протягом тижня щодня по 30 хвилин переглядати вдома жахи. Було встановлено, що після перегляду жахів діти стають нервовими, дратівливими, агресивними, обирають насильницькі ігри; сон стає неспокійним; стала зникати межа між поганими і добрими вчинками.

Доцільність перегляду фільмів жахів дітьми можливо визначити за певними критеріями. Першим є вік. Приблизно з 10 років діти набувають здатності усвідомлювати інформацію, яка надходить ззовні. Це мінімальний вік для перегляду даних фільмів. Бажано, щоб під час перегляду дорослі були неподалік від дитини. Другим критерієм є емоційна зрілість, яка визначається ступенем сформованості механізмів самозахисту й самозбереження. Це означає, що емоційно зріла дитина спроможна при виникненні психологічного дискомфорту відмовитися від перегляду жахів. Третім критерієм є характер соціального оточення. Переживання небажаності, самотності підвищує ймовірність деструктивних впливів соціально шкідливої інформації на дитячу психіку. Отже, потрібно зважувати імовірний вплив та ризики перед переглядом жахів.

Науковий керівник: Сапельнік О.В., викладач